

vsak petek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista „Mir“ Prevalje, Koroško.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

VELJA

za Jugoslavijo K 10—
za ostalo inozemstvo „15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje v naprej.
Posamezna številka velja 20 h.

Za oglasila se plačuje po 20 h, med besedilom po 40 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 30 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 40 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 10 h za besedo vsakokrat; minimum 1 K.

Za izvestilo pri upravn. I K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravništvo lista „Mir“, Prevalje, Koroško.

Leto XXXVIII.

Prevalje, 23. avgusta 1919.

Št. 26.

Našim bravcem!

Zopet po preteku enega meseca prihaja med vas, dragi bravci, vaš stari prijatelj „Mir“. Ne nosi sicer topot lične obleke, ki ste je vajeni iz prejšnjih dni, toda pomnite, da se „Mir“ še nahaja zaenkrat v begunstvu. Vsled nepredvidenih neprilik ta številka tudi ni mogla iziti na 4 straneh, a prihodnja bo po možnosti zopet popolna.

To za vas nerodno zunanjo obliko bo nosil „Mir“ približno en mesec; potem pa bo zopet prihajal v stari „Mirovi“ obleki.

Zato cenjeni bravci in bralke, vsi stari prijatelji našega lista, ne odrecite svoje naklonjenosti „Miru“ v časih, ko se ima le-ta boriti z velikimi tehničnimi in drugimi težavami.

Navzlic temu, da so se stroški za tisk večkrat podražili, se cena „Miru“ v tem letu ne bo zvišala in ostane kakor dozdaj 10 K za celo leto.

Tudi dopisnike vabimo in prosimo, da nas v tem važnem času ne pozabijo. Tokrat je moralo nekaj starih dopisov, ki so sedaj brez pomena, izostati. Naj nam dotičniki tega ne zamerijo.

Širite naš list in zahtevajte ga po vseh gostilnah in prodajalnah!

Ljudski tabor v Sinčivasi.

Tako lepega dneva že dolgo časa ni videla slov Koroška. Iz vseh krajev slovenske domovine so prispeli naši bratje, da se udeležijo tega veličastnega ljudskega tabora na Koroškem. Posebni vlak, ki je vozil iz Ljubljane, ozaljšan z zelenjem je ob 9tih dop. med gromenjem topov prispel v Sinčovas, kjer ga je pričakovalo mnogobrojno občinstvo, med njim general Maister. Na širnem travniku pod lesom je bila sv. maša, katero je daroval ljubljanski škof Dr. A. B. Jeglič. Med sv. mašo je pel pevski zbor Glasb. Matice. Ob oltarju pa so bile postavljene v polkrogu zastave raznih društev, med njimi tudi zastava jezerskih Slovencev iz l. 1868, ki je bila že l. 1870 na taboru v Bistrici pri Pliberku in pozneje na vseh velikih taborih v naši domovini. Po končani službi božji je zaigrala vojaška godba srbsko himno in „Lepo našo domovino“, nakar se je pričelo ljudsko zborovanje, ki ga je otvoril, viharno pozdravljen general Maister.

V imenu Narodnega sveta za Koroško in v imenu vseh Slovencev, ki ljubijo svojo domovino, otvarjam ta veličastni tabor.

Pravzaprav bi se morali zbrati na Gosposvetskem polju, kajti k Gospe Sveti vodi naša narodna božja pot. A ta-le naša današnja pot ni božja pot, temveč to je narodov križev pot. Morali smo se tu zbrati, da s trdno voljo danes in za vedno treščimo s trudnih in ožufjenih ramen težak križ, ki so nam ga nalagali naši narodni sovražniki.

Mi Slovenci smo vedno trpeli pod tujimi verigami, a med vsemi nami najbolj vi, Korošci.

In vrhu vsega tega zahtevajo in terjajo Nemci, da vas v Parizu zastopniki antante vprežejo za večno v nemški jarem.

Črekačaj vam pravico, da bi ostali Slovenci, in trdijo, da niste imeli nikdar v svojih prsih narodne zavdnosti. Toda če pogledam v zgodovino, vidim pred seboj tabore iz leta 1838. in 1866., katere tabore so ravno tiste gore gledale kakor naš današnji tabor, in na katerih taborih so vaši očetje in dedje glasno zahtevali zedinjenje z vsemi Slovenci. In če vidim danes pred seboj ta tisočglavi tabor, tedaj je to najboljši dokaz, da se danes pretaka v vas ista čvrsta slovenska kri, kakor se je pretakala v vseh naših rodovih, ki so živeli tod na Koroškem. In verujte mi, da ni grabeživi Nemec za vas. Gre mu za vašo lepo zemljo in sama zavist ga žene v boj, da bi to krasno, bogato zemljo osvojil. Nemci vedo dobro, da ima danes združena Slovenija zvežo z velikim morjem, ki je danes za vsak narod največje bogastvo. In od nas, ki smo združeni, torej od človeškega morja in od onega bogatega morja bi vas radi odtrgali

in odrinili, ker le na ta način bi vi ostali osameli in še v nadaljni revščini, kar bi jim torej vaše zasuzenje in popolno podjarmljenje pospešilo.

Vi Korošci in ve Korošice ste danes zidarji naših in svojih mej na Koroškem. O vas bo v tem oziru zgodovina pisala in vi boste odgovarjali svojim otrokom, ki jih ljubite. Zato vam pravim: Naša slovenska meja na Koroškem ne smejo biti te naše prastare čestite gore, temveč naša meja mora teči tam, do koder se pretaka naša slovenska kri, do koder bijejo naša slovenska srca in do koder se moli slovenski očenaš.

Rotim vas, koroški možje in fantje, bodite naši narodni apostoli, hodite od hiše do hiše in oznanjujte naš svet slovenski evangelij, ki pravi: „Mi vsi Slovenci, ki živimo pod božjim solncem, moramo in hočemo ostati zedinjeni, ne samo za čas nekaj rodov, temveč na vekov veke.“

Mi ne delamo ne za nas, ne za danes, temveč mi delamo za tiste rodove, ki pridejo za nami. In tem bodočim rodovom hočemo in moramo postaviti take domovinske mejnike, da nas ne bodo naši potomci preklinjali, temveč da bodo nas in naše delo blagoslavljali. Zato pa na delo za zedinjenje vse naše lepe ljubljene domovine, katero naj naš veliki Bog blagoslovi in poživi! Bog živi našo zedinjeno, čvrsto Slovenijo!

Nato je nastopil na govorniškem odru, navdušeno pozdravljen

škof dr. Ant. B. Jeglič,

ki je govoril o medsebojni krščanski ljubezni narodov. Te ljubezni ni, in zato so se narodi vojskovali, so se sovražili med seboj in hujskali k sovražnostim. Prišlo je do vojske, v kateri so se borili narodi za pravičen mir. Za tak mir se je izrekel tudi Wilson, ki je proglasil pravico tudi za male narode. Ta glas pravice, glas krščanske zavesti, je odmeval po vsem svetu in prodril v srca vseh. Tudi nam se je priznala pravica, da se odtrgamo od onih, ki so nas tlačili, od Nemcev in Mažarov, da dobimo svojo državo in ujediniimo narod, da dobimo svoje ljudske in najvišje šole, ki jih hočemo imeti. Mi priznavamo tudi drugim, kar jim gre, a mi hočemo samo to, kar je našega. To je bil naš pravičen klic. Naši sosedi na zapadu in severu pa nam pravice ne dajo. Korotan, ki mora biti slovenski, je zdaj severno že ponemčen in odtujen, dasi nam je blizu po krvi in jeziku. Ker govorimo en jezik, bi sodili, da bomo živeli kakor bratje in sestre, da se bomo počutili kot člani iste rodbine. A videli smo na Koroškem divjanje, kakor še ni postopal sovražnik. In to proti lastnim sodeželanom. To je velika sramota. To je bila velika krivica. Ni dovolj, da smo morali mnogo pretrpeti od svojih nasprotnikov, sedaj hočejo celo, da bi bile Karavanke južna meja Nemške Avstrije. Z največjim trudom smo mi in naši delegati to preprečili. Sklenjeno je bilo, da naj Slovenci na Koroškem sami povedo, kam hočejo pripadati, ali v Nemško Avstrijo ali v Jugoslavijo. Mi sinovi slovenske matere, torej hočemo, da se združimo z našimi brati Jugoslovani kot en narod. Slovenski možje in žene, upam, da ne bo nikogar med vami, ki bi ne rekel: Mi hočemo biti združeni z našimi brati na jugu v eni veliki državi. Zato vse za Jugoslavijo! Živela Jugoslavija!

Govor ljubljanskega škofa je bil sprejet z burnim odobravanjem.

Nato je govoril ljubljanski podžupan

dr. Triller,

ki je pozdravil zbor v imenu mesta Ljubljane in govoril o gospodarski bodočnosti Koroške.

Burno pozdravljen je na to govoril

poslanec Grafenauer,

ki je dejal med drugim: 23 let je preteklo, odkar so ga koroški Slovenci poslali na Dunaj v državni zbor, v politične vice. Minilo je vse, tudi zadnjih pet let, najgroznejših zanj in za njegovo družino. Še sem živ in prišel sem zopet med vas, da rešujemo skupno vsakokrat težavnejše naloge. Mi Slovenci smo dosedaj brez vsakih pravic in še danes hočejo Nemci s krivicami in s pomočjo svojega papirnatega denarja, ki pa jih ne bo rešil, pridobiti slovenski živelj na Koroškem. Zato sem prišel

danes med vas, da vas vprašam, ali hočete ostati zvesti materi Jugoslaviji, ali se hočete utopiti v morju nemštva, ki je za vas pogubno. Dosedaj so govorili, da so Nemci državo vzdržujoč element in podobno. Mi smo mislili, da z ustanovitvijo jugoslovanske države napravimo Nemcem celo uslugo, ko se jim umaknemo. Vidimo pa sedaj, da je pri njih sama beračija. Vidimo, kako je zopet sedaj v Celovcu. Ako bi ne bilo nemških uradnikov, hujskačev, bi bil Celovec že danes jugoslovanski kajti iz gospodarskih ozirov bi moral Celovec pripasti Jugoslaviji. Celovec brez nas ne more živeti, ki ima sedaj zborovanja zaradi pomankanja sočivja. Mi jih še nisimo imeli.

Kar se tiče nemške kulture, jo posebno označuje to, da so svetovno vojsko povzročili brez vsakega dvoma Nemci in kriv ni samo cesar ali Hindenburg, ampak ves nemški narod, ki je vojno hotel. Nemškemu narodu je bilo samo na tem, da bi slovanske dežele uničil in izčrpal. Rop je bila njihova glavna vera. Izzvali so vojno med slovanstvom in germanstvom, ker so bili trdno prepričani, da nas ubijejo, našo zemljo pa za vedno zasuznijo. To so hoteli izvesti tudi na Koroškem. Toda mi hočemo pripasti do zadnje vasi Jugoslaviji.

Govoru posl. Grafenauer-ja je sledilo živahno odobravanje,

Nato je govorila gdč. dr. Piškernikova, ki je pozdravila shod v imenu Slovenske ženske zveze v Ljubljani in slovenskega koroškega ženskega društva. Govorila je o pomenu slov. ženstva za ljudsko glasovanje, o slov. ženi, ki bo sedaj prvič stopila pred javnost v volilnim listkom v rokah. Za njo sta govorila dr. Ravnik ter vojak Pavlica.

Nato je bila soglasno sprejeta z velikim navdušenjem na predlog kapetana Dolarja nastopna resolucija:

Mirovna konferenca v Parizu je pri določanju naših mej nas koroške Slovence nepričakovano udarila s težkim udarcem. Zato je Narodni svet za Koroško kot prosto izvoljeni in priznani reprezentant vseh koroških Slovencev sklical na dan 15. avgusta 1919 v Sinčovas na Koroškem velik tabor, kjer dvigamo koroški Slovenci, zbrani v tisočglavi množici, vpricho zastopnikov iz vseh delov osvobojene Slovenije svoj glas k sledeči resoluciji:

1. Najostreje protestiramo, da je mirovna konferenca vsled nepoznanja naših razmer ali pa pod pritiskom naših sovražnikov vzela za podlago svojim odločitvam avstrijsko uradno ljudsko štetje, ki je bilo povsod v škodo Slovanom potvorjeno, nikjer pa tako krivično, kakor ravno na Koroškem. Odločno ugovarjamo, da se nam velik del slovenskega ozemlja, tako Ziljska in Kanalska dolina, kratkomalo iztrga in da se nam hoče tudi ostali del, ki je vzlic stoletnemu sistematičnemu ponemčevanju še vedno ohranil pristno slovenski značaj, prisoditi šele potom plebiscita, ki je za nas ravno tako krivičen, kakor bi bil krivičen za Alzacijo in Loreno, ali pa, če se je že za sporno ozemlje plebiscit uveljavil, kakor bi bil pravičen za našo Goriško, Trst, Istro in Dalmacijo.

2. Slovesno izjavljamo, da smo se vedno zavedali kot bistveno enak del ostalih Slovencev, s katerimi hočemo združeni deliti vsako usodo.

3. Svečano proglašamo svojo nevpogljivo voljo, da ne maramo priti ne pod Nemško Avstrijo, ne pod Italijo, ne pod Nemčijo, temveč edino pod našo, od nas in vseh naših bratov izvoljeno Jugoslavijo, kjer bo združen ves naš troimeni narod.

Nato se je zborovanje prekinilo.

Nadaljevalo se je popoldne ob štirih. Govorili so zastopniki raznih političnih, kulturnih in gospodarskih organizacij. Občinstvo, ki je sledilo že predpoldne z nepopisnim zanimanjem izvajanjem govornikov, storilo je isto tudi popoldne, kljub temu, da je pritiskala zdaj na slavnostni prostor vročina poletnega solnca. Bilo je popoldne občinstva tudi mnogo več, kakor predpoldne. Nastopilo je veliko število govornikov, med njimi urednik Fr. Žebot iz Maribora, kot zastopnica mariborskega ženskega društva gdč. Štupca, Korošec dr. J. Kotnik, Andrej Oset iz Guštanja, Istran kapetan Sancin, in že

nir Ante Ružič, gospodarski komisar, odposlanec poverjeništa za agrarno reformo, v imenu Sokolov Mihael Verovšek, v imenu slovenskega katolišk. dijaštva Krek, Dragotin Čelik iz Sarajeva, Ivan Škerjanec in Goričan Jurman v imenu Mežiške doline in v imenu slovenskega delavstva.

Ob pol 7. uri zvečer je general Majster med velikanskim navdušenjem navzočih zaključil lepo uspelo zborovanje.

Slovenska srednja šola.

Kar se v bivši Avstriji nikoli ne bi bilo zgodilo, to nam je prineslo združenje s Hrvati in Srbi, to nam je dala naša mlada država.

Koroški Slovenci dobimo svojo slovensko srednjo šolo. V Velikovcu je ustanovljena državna gimnazija in učiteljsišče. Država ne more trpeti, da bi se vzgajala njena mladina v tuji državi, zato ne moremo več pošiljati svojih otrok v celovške šole. Začeli bodo s 1. gimnazijskim razredom in s 1. letnikom učiteljsišča. Verjetno je, da se ustanove za 2. gimn. razred v Velikovcu vsaj zaposlovalni tečaji. In tako bodo dijaki, ki so dovršili lansko šolsko leto 1. gimn. razred v Celovcu, lahko nadaljevali svoje študije v Velikovcu. Ustanovi oziroma prenese se Dijaški dom iz Celovca v Velikovec. Kdor želi v tem oziru pojasnil, naj se obrne na g. kaplana Grila v Šmihelu nad Pliberkom. Za revne dijake se bo ustanovila dijaška kuhinja. Prispevke za to je pošiljati g. kanoniku Štihu v Velikovec. Naj ne bi bilo društva, ne bi bilo posojilnice na Koroškem, ki ne bi prispevala po svojih močeh za to blagodejno ustanovo. Društva naj bi čisti dobiček iger in drugih prireditev darovala v ta namen. Tudi srednješolsko in visokošolsko dijaštvo naj bi prirejalo v ta namen igre. Sveta naša dolžnost je, da preskrbimo revnim dijakom prehrano. Mi smo demokratična država. Zato mora priti tudi sin revnih starišev, ki je nadarjen in priden, do vplivnejšega mesta.

Če bo Celovec trdovraten in ne bo hotel pod Jugoslavijo, bodo dobile enega izmed teh dveh zavodov prihodnje leto Borovlje.

Za 1. letnik učiteljsišča naj se bi izbrali najnadarjenejši fantje in deklice. Učitelji jih bodo gotovo radi pripravili za sprejemni izpit.

Na delo vsi, ki ljubite našo mladino!

Politični pregled.

Nova vlada.

Belgrad, dne 16. avgusta. Presburo javlja: Danes popoldne je podpisal regent prestolonaslednik Aleksander ukaz o sestavi nove vlade, ki je nastopna: Predsednik ministrskega sveta, minister brez portfelja Ljubomir Davidovič, minister za prosveto Pavle Marinkovič, finančni minister Vojislav Veljkovič, minister za zunanje stvari dr. Ante Trumbić, minister za promet Milorad Draškovič, minister za pravosodje in pripravo konstituantne Kosta Timotijevič, minister za javna dela Velislav Vulovič, minister za notranje stvari Svetozar Pribičević, minister za pošto in brzojav dr. Edo Lukinič, minister za verstvo Tugomir Alaupovič, minister za socialno politiko in kot zastopnik ministra za narodno zdravje Vitomir Korač, minister za trgovino in industrijo dr. Alb. Kramer, vojni minister general Hadžič, minister za kmetijstvo in agrarno reformo dr. Franjo Poljak, minister za prehrano in obnovo zemlje Viljem Bukšeg, minister za šume in rudo Anton Kristan. Predsednik in člani vlade položili so danes v kr. dvoru ob 6. uri popoldne prisego.

Narodno predstavništvo sklicano na 21. t. m.

LDU. Belgrad, 17. avgusta. Prva seja narodnega predstavništva, pri kateri se je predstavila nova vlada, se je vršila v četrtek, dne 21. t. m.

Prekmurski Slovenci svobodni.

Pariška konferenca je prisodila prekmursko ozemlje, na katerem biva okoli 100.000 Slovencev, Jugoslaviji. Ko so naše čete vkorakale v te kraje, kjer so preje po živinsko razsajali in divjali ogrski boljševiki, je ljudstvo vriskalo od veselja in v celih procesijah šlo nasproti svojim rešiteljem.

Preganjanje židov.

Po raznih ukrajinskih mestih so pomorili 120.000 židov. Povsodi po Ukrajini preganjajo židovstvo.

Dnevne vesti.

G. dr. V. Rožič, ki je bil že od 3. maja t. l. interniran v Gmündu na Zgornjem Koroškem, je Nemcem ušel ter po treh dneh tavanja po hribih in gozdovih pribežal s trgovcem Renkom iz Borovelj na jugoslovanska tla. Pristrčno pozdravljena!

Mohorjeva družba. Kakor že znano, se je preselila Mohorjeva družba iz Celovca v Prevalje z vsemi stroji in z vso knjižno zalogo. Prostori, kjer bodo nameščeni

stroji, se pridno popravljajo in tako je upati, da se bo tekom enega meseca že moglo pričeti vsaj deloma s tiskarskim delom. „Mir“ med tem časom tiska Cirilova tiskarna v Mariboru.

G. A. Oset prejšnji posestnik Tolstovrške slatine je vzel v najem v Slov. Gradcu prejšnje Šularjeve prostore ter otvoril ondi hotel in kavarno „Beograd“.

Iz cone B.

Iz beljaške okolice. Dne 31. jul. so imeli župani beljaškega okraja od glavarstva sklicano posvetovanje zaradi oddaje žita. Nemška Avstrija potrebuje na leto 70.000 vagonov žita od zunaj. Razpravljalo se je o tem, da se v obmejnih občinah ne bi smelo rekvirirati žita, ker bi to moglo slabo vplivati na plebiscit. Zlasti ker ljudstvo dobro ve, da ima Jugoslavija na razpolago dovolj žita in tudi drugih dragih potrebščin n. pr. tobak i. t. d.

Celovec. Nemška koroška vlada, ki še vedno sedi v Špitalu, se je obrnila na antantino komisijo v Celovcu da bi ona posredovala, da dobi Celovec kaj drv iz Osojnice (Satnitz) ker je kriza drv in premoga v Celovcu zelo velika. Nedavno so v Celovcu morali ustaviti izdajo sočivja, ker nemški kmetje že nekaj časa ničesar več niso pripeljali na trg. Sedaj bo imel Celovec spoznati, da ga redi le slovenski kmet iz okolice.

Dopisi.

Velikovec. (Slovenski značaj) našega mesta se čedalje bolj kaže. Vsa javna poslopja in razni uradi so dobili slovenske napise: okrajno glavarstvo, okrajno sodišče, mestna hranilnica, meščanska bolnišnica, požarna bramba. Tudi nekaj gostiln je že dobilo slovenskih napisov, ali večina gostiln in prodajaln še skriva svoje mišljenje za pobeljenimi nemškimi napisi. Zato Slovenci držimo se le takih gostiln in prodajaln, ki nas poznajo!

Železna Kapla. V nedeljo, dne 17. t. m., je priredila naša Čitalnica zelo dobro uspelo veselico z obširnim programom na vrtu in v prostorih Gregorjevega doma. Oba pevska zbora, moški pod vodstvom g. davkarja Adamiča in mešani pod vodstvom g. org. Haderlapa sta kakor vedno tudi to pot izvrstno in neumorno pela naše umetne in narodne pesmi. Nekaj nenavadnega pri tej veselici je bil pojav g. Činkčunga iz Himalaje, ki nam je povedal toliko zabavnega, da se že dolgo Kapečani nismo tako pristrčno smejali, kakor ta dan. Tudi srečolov in ples, pri katerem je svirala naša domača godba, je zlasti našemu mlademu svetu pripravil nekaj prav veselih uric. Med veselico nas je počastil z navduševalnim govorom g. nadpoštar Ravnik iz Ljubljane. Čisti dobiček je namenjen v prvi vrsti naši mladi Čitalnici, kateri so že pri rojstvu nemški volksratovci povzročili precej škode, če pa mogoče, tudi Dijaškemu domu v Velikovcu.

Št. Lenart nad Železno Kaplo. Dne 10. t. m. smo obhajali „žeganje.“ Po dolgem odmoru v času vojske se je vršil v našem gorskem kraju tik pod Olševo zopet enkrat lepo obiskan ljudski shod, katerega so se udeležili vsi romarji, ki jih je lepo vreme privabilo v naše planinske višave. V imenu N. S. v Železni Kapli je otvoril zborovanje g. nadučitelj Klavora, ki nam je potem v obširnem in vsestranskem govoru pojasnil in naštel grehe pokojne Avstrije ter nas ob koncu vzpodbujal k zavednosti in resnemu delu, tako, da ob priliki ljudskega glasovanja ne bo niti enega med nami, ki bi glasoval za falirano Nemško Avstrijo. Drugi govornik, g. okraj. gozdar Primožič nam je na kratko in lepo obrazložil pomen agrarne reforme, ki se bo izpeljala v Jugoslaviji. Po shodu je bilo tudi nekaj debate. Kapečanski pevci so nam zapeli po zborovanju nekaj veselih pesmi. — V hribih se dela dan!

Pokrče. 27. julija so se zbrali po blagoslovu v šoli gospodarji, gospodinje, žene in dekleta. Vršil se je v naši občini prvi ženski shod. Globoko v srcu nam bo ostal zapisan velezanimiv govor polkovnega župnika Martina Škerjanca: „O stanovski in narodni samozavesti in o potrebi ženske organizacije.“ Da se vrne zopet mirno, krščansko življenje na vseh straneh, se morajo ženske organizirati. Združijo naj se v deklški zvezi, v izobraževalnem društvu, katero ima namen, da se narod izobražuje. Poleg Marijine družbe naj se ustanovi deklška zveza, da bodo ženske skupaj delovale za se, za svoj blagor in za blagor naroda. Č. g. Vinko Razgoršek, župnik iz Št. Lipša je orisal gospodarski in narodni položaj v Jugoslaviji. Podal nam je jasen pregled o bogastvu Jugoslavije. V njej bo cvetelo poljedelstvo, gozdarstvo in živinoreja bo krasno uspevala. V Jugoslaviji bo imel kmet prvo besedo, a samo, če se bo organiziral. Kmečka zveza je pivna kmečka šola. Udeležencev je bilo okrog 100. Razdelili so se časopisi Mir, Korošec, Slovenec in Domoljub.

Vobre. Veleposestvo barona Ferdinanda Helldorfa je prišlo pod sekvestro. Za sekvestra je postavljen od

vlade koroški begunec, odvetniški kandidat dr. Schaubach, doma iz Ziljske doline. Slovenski kmetje se bodo oddahnili, ko ne bo nad njimi več gospodoval oholi nemški grajščak in njegovi valpeti in forštnarji. Kmet je bil preje odvisen od tega Nemca, moral ga je prositi za vsaki voz stelje in se mu prodati z dušo in telesom. Tako se je vzdrževalo nemškutarstvo v vobrski in grebinski občini. Danes je tega vsega konec in slovenski kmet bo lahko zadihal in nič več se ne bo klanjal raznim baronom Helldorfom in njegovemu nečaku Mirbachu. Nastanjeno je slovensko uradništvo, ki bo znalo upoštevati vse kmetove želje. Prihodnjič več o delovanju Helldorfa.

Bilčovs v Rožu. Na Veliko Gospojnico smo imeli shod. Zborovalci so se enodušno izjavili, da hočejo ob ljudskem glasovanju glasovati za Jugoslavijo. Kdor hoče, da na Koroškem popolnoma ne zamre naš materni jezik, kdor noče, da se naš jezik ne izrine iz vsega javnega življenja, celo iz cerkve, kakor se to že zdaj godi v nesrečni slovenski Ziljski dolini, kjer že doni s prižnic pozdrav: „Meine lieben deutschen Christen“, kdor noče plačevati Nemški Avstriji naloženih vojnih dolgov, kdor noče oddati svojega premoženja, kdor noče, da se mu rekvirira in s silo vzame živina, žito in drugi poljski pridelki, kdor noče stradati in biti brez dela in zaslužka, kdor noče, da je koroški Slovenec nič drugega kot nemški hlapec — kdor vsega tega noče, ta mora glasovati za Jugoslavijo. Na shodu je poročal zelo poučno in popularno g. župnik Arnuš. Zborovalci so mu sledili z napetim zanimanjem in so mu za ta izsrca govorniki govor, ki je tudi vsem segel do srca, iskreno hvaležni. Sprejeli so se nastopni sklepi: Zborovalci zbrani na ljudskem shodu v Bilčovsu dne 15. avg. izjavljamo: 1. Da hočemo pripadati Jugoslaviji in ne pa Nemški Avstriji, ker naš jezik je jugoslovanski in smo del naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hočemo biti in ostati zvesti državljeni kraljestva SHS. 2. Protestiramo proti nasilstvu in krivici, da naše Primorje z Goriško, Trstom, z delom Kranjske in Kanalska dolina brez glasovanja pripadejo Italiji, slovenska Zilska dolina z Belakom in okolico pa Nemški Avstriji, med tem, ko moramo mi šele glasovati za Jugoslavijo. 3. Zahtevamo, da jse Celovec ne loči od nas, ampak da se z nami vred priklopi Jugoslaviji, ker je večina celovškega prebivalstva slovenskega pokolenja in mesto in dežela po naravi in iz gospodarskih ozirov spadata skupaj.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Elaspeler, prošt v Tinjah.

Ogovorni urednik: Oskar Mihslek.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

INSERATI.

Razglas.

Poverjeništvu za uk in hogočastje v Ljubljani je z razpisom z dne 5. avgusta 1919, št. 3459 odredilo, da se jeseni otvori provizorično v Velikovecu prvi gimnazijski razred in prvi letnik učiteljsišča.

Začetek šolskega leta se bo pravočasno razglasil po naših listih

Sprejemale se bodo na obeh zavodih tudi učenke.

Stariši, ki želijo poslati svoje otroke na velikovška zavoda, naj jih za enkrat pismeno prijavijo za sprejemne izpite, ki se bodo vršili pred začetkom šolskega leta.

Pri teh izpiti se bomo ozirali na prejšnje šolske razmere na Koroškem

V Velikovecu, dne 18. avgusta 1919.

Vodstvo državne gimnazije in državnega učiteljsišča v Velikovecu.

Mladi in stari radi berejo list

Mlada Jugoslavija.

Izdaja ga okrajni šolski komisariat v Velikovecu, in nadomešča v naših šolah čitanke. Po svoji zanimivi vsebini, kakor: domače dogodbe in pravljice, narodne koroške in druge lepe pesmi, zgodovinske in zemljepisne črtice i. dr., se je list povsodi takoj udomačil in prikupil Vsaka izdaja tega lista se je takoj razprodala. Odslej se tiska list v večji nakladi in bo posebno VIII. številka, ki izide v kratkem, nudila mnogo zabavnega čitva, ki ga bodo z enakim užikom tudi čitali odrasli. — Cena izvedu 40 vin. (50 vin. bo pošti), celoletna naročnina 6 K.

Naročila na okr. šolski komisariat v Velikovecu.

Rezan in okrogel les

tramove, drva, oglje kupuje vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Mariboru.

Služba cerkovnika pri župni cerkvi na Reberci se takoj odda. Dohodki okoli 400 K in stanovanje; ako zna orgljati primeroma več. Pozneje se plača zratno zboljša. Služba je primerna za kakega rokodelca ali mladeniča, ki bi pomagal pri kmetijstvu. Župni urad na Reberci.